

WORD EEN ECHE BOMENKENNER!

In dit boek kun je bladeren van loofbomen plakken die je vindt tijdens je wandelingen in het bos of het park. Maar voor je een echte bomenkenner kunt worden, moet je nog een aantal dingen weten.

Waar moet je op letten?

Bomen zien er in elk seizoen anders uit.

In de **winter** zijn ze kaal en zie je alleen knoppen.

In de **lente** verschijnen er bladeren en bloemen. Meestal komen eerst de bladeren en dan pas de bloemen, maar soms komen ze tegelijk. Sommige bomen krijgen zelfs eerst bloemen en dan pas bladeren.

In de **zomer** zijn de bladeren op hun grootst. Tussen de bladeren hangen de vruchten te rijpen. Hoe meer zon, hoe vlugger ze rijp zijn.

In de **herfst** laten de bomen hun rijpe vruchten vallen en verliezen ze hun bladeren. Dat is typisch voor loofbomen. De meeste naaldbomen houden echter hun naalden het hele jaar door.

Bladvormen en bladranden

Om bladeren van loofbomen goed te kunnen vergelijken en bestuderen, moet je eerst weten welke bladvormen en bladranden er zoal bestaan. Zoek in de tekeningen hieronder naar de vorm en rand die bij jouw bladeren passen.

Bladvormen

Enkelvoudige bladeren

hartvormig
(driehoekig)

rond

ingesneden

ovaal

lancetvormig

Samengestelde bladeren

handvormig

geveerd

Bladranden

gaaf

gezaagd

rond gelobd

puntig gelobd

getand

Hoe droog je bladeren zonder bladerpers?

Om bladeren langer te bewaren, kun je ze het beste laten drogen voordat je ze inplakt. Je kunt de bladeren in een dik boek steken. Na enkele weken zijn ze volledig droog. Wil je dat ze vlugger droog zijn? Leg dan eerst op en onder het boomblad een vel vloeipapier of keukenpapier. Dat papier zuigt het vocht van de bladeren op.

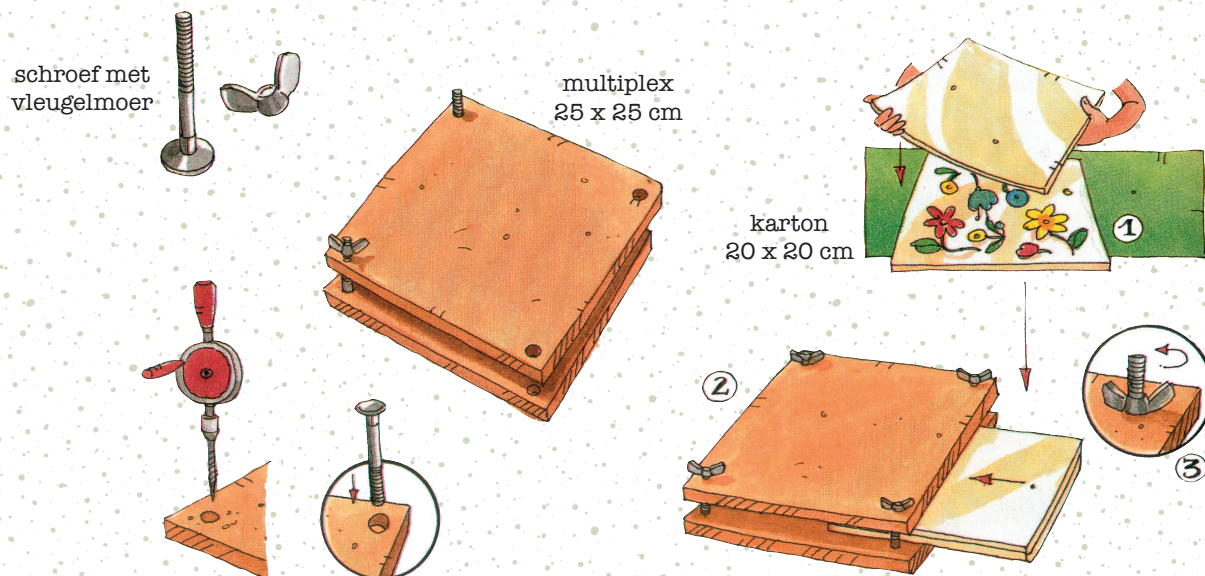
Een bladerpers maken

Je kunt ook een speciale bladerpers maken. Wat heb je daarvoor nodig?

- 4 schroeven met vleugelmoer
- 2 stukken multiplex van 25 x 25 cm
- 2 stukken karton van 20 x 20 cm

Leg de stukken multiplex op elkaar en boor een gat in elke hoek, zodat de gaten overeenkomen. Vraag even hulp voor het boren van de gaten, die iets breder moeten zijn dan de schroeven. Verbind de twee stukken hout met de schroeven met vleugelmoer.

Leg de bladeren goed plat tussen twee stukken karton. Leg het geheel tussen de pers, draai de schroeven aan en laat alles enkele weken zitten.

Hoe gebruik je dit boek?

In dit boek vind je 14 verschillende boomsoorten. Bij elke soort vind je informatie over waar ze groeien, wat voor soort bladeren ze hebben of welke vruchten eraan groeien. Bovendien is er steeds voldoende ruimte om je bladeren te plakken. Zoek bij welke boom je blad hoort en plak het op de juiste plaats. Vergeet zeker niet de vindplaats en het seizoen waarin je het blad gevonden hebt te vermelden. Wil je de bomen in de winter herkennen? Kijk dan naar de bladknoppen en naar de vorm van de boom die is afgebeeld in het boek. Als je boomblad niet te groot is, kun je zowel een zomer- als een herfstblad plakken.

BEUK

De beuk wordt net als de eik een grote en brede boom. Zijn grote, brede kroon houdt veel zonlicht tegen, waardoor er weinig andere struiken en bomen in een beukenbos groeien. Onder de kroon is niet genoeg zonlicht voor andere planten om goed te groeien.

In oude beuken ontstaan soms holten, waar veel dieren hun schuilplaats in vinden. De schors is glad en vaak zie je een groene kleur op de stam. Dat zijn algen die op de stam groeien. Je ziet ze vooral langs de noordwestzijde van een boom. Dankzij die algen kun je daarom altijd bepalen in welke richting je loopt.

De vruchtjes van de beuk zitten in een stekelige dop. In de herfst springt de dop in vier delen open. Uit de dop vallen dan twee of drie beukennootjes. Ze zijn driehoekig van vorm.

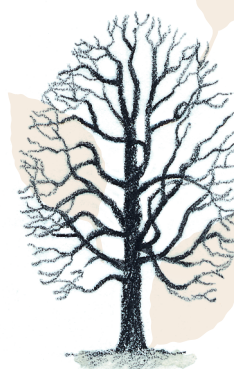
Beukennootjes

Een lekkernij voor veel dieren!
Jij mag ze ook proeven, maar eet er niet te veel, want ze zijn niet zo gezond voor de mens.

Bladknoppen

De knoppen staan al in de winter aan de bomen.

**De beuk
in de winter**

De bladeren van de beuk zijn ovaal en licht gegolfd.

Plak hier een blad van de beuk.

Datum: ____ / ____ / ____

Vindplaats: _____

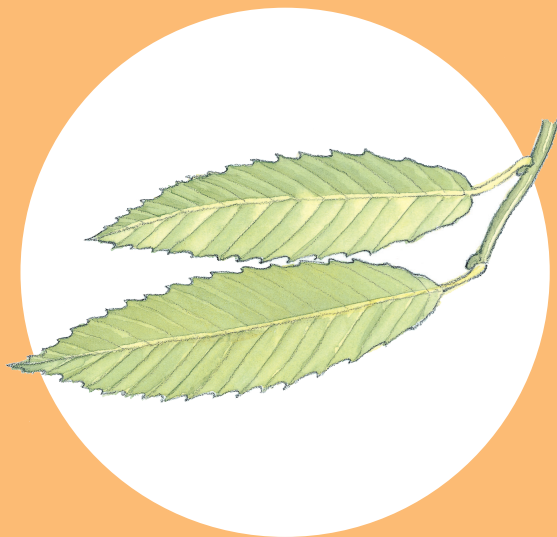
TAMME KASTANJE

Kastanjabomen zul je niet snel in een bos vinden, maar eerder in een park of een grote tuin.

De tamme kastanje komt uit Zuid-Europa. Hij houdt van warmte en heeft het in ons klimaat soms moeilijk. Het is een forse boom, die 500 jaar of ouder kan worden. Het hout is sterk en lijkt op dat van de eik.

De zaden van de tamme kastanje zijn bruin. Ze eindigen in een punt, in tegenstelling tot de wilde kastanje. Zo kun je ze goed uit elkaar houden. De bolster is stekelig en kan twee of meer kastanjes bevatten.

De bladeren zijn lang en getand. De nerven zijn goed te zien en steken een eindje uit het blad. De bloemen vormen lange pluimen. Het onderste gedeelte van die pluimen bevat de vrouwelijke bloemen, het bovenste de mannelijke.

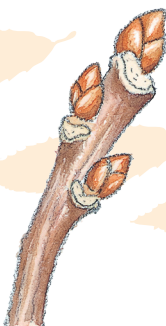

De bladeren van de tamme kastanje zijn lancetvormig en getand.

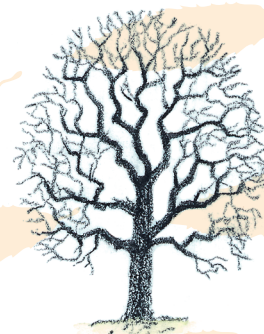
Tamme kastanjes

De eetbare kastanjes zitten in een stekelige bolster. Als je ze schilt, kun je ze rauw eten. Je kunt ze ook poffen of koken.

Bladknoppen

In de bladknoppen zitten de bladeren voor volgend jaar klaar.

De tamme kastanje in de winter

TAMME KASTANJE

Plak hier een blad van de tamme kastanje.

Datum: ____ / ____ / ____

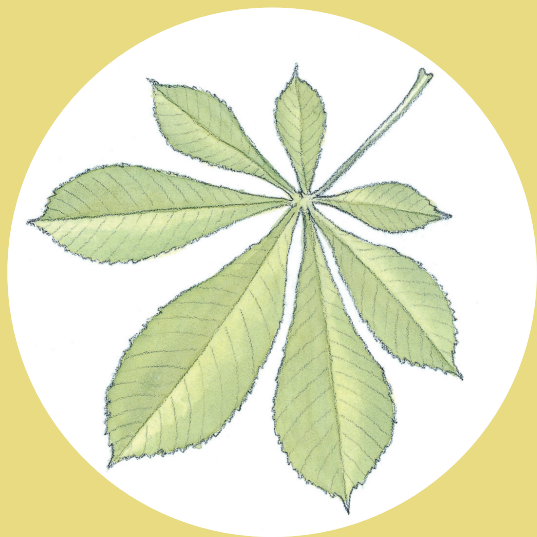
Vindplaats: _____

PAARDENKASTANJE

Verwar de paardenkastanje niet met de tamme kastanje. Bij de paardenkastanje bestaat elk blad uit vijf tot zeven deelblaadjes. Het middelste deelblad is het grootst.

In de lente vallen de lange, witte bloem pluimen op. Het lijken net kaarsen. Eén pluim draagt soms wel honderd bloemen. In de herfst worden de bladeren prachtig geel en bruin. Dan zijn ook de bolsters rijp. Ze lijken op die van de tamme kastanje, maar ze hebben minder stekels. De stekels zijn ook veel steviger dan die van de tamme kastanje.

Van de kastanjes kun je poppetjes of dieren maken: de kleine dienen als hoofd, de grote vormen het lichaam. Zet de kastanjes met tandenstokers op elkaar. Links en rechts steek je nog een paar tandenstokers voor de armen, benen of poten.

De bladeren van de paardenkastanje zijn handvormig en gezaagd.

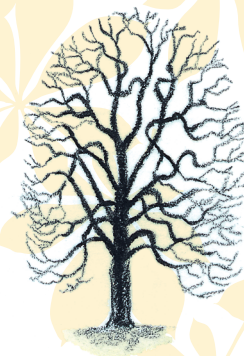
Wilde kastanjes

Paardenkastanjes zijn niet eetbaar. Ze zijn rond of aan één zijde afgeplat, met bovenaan een lichte vlek. De bolsters hebben minder stekels dan bij de tamme kastanje.

Bladknoppen

In de zeer kleverige bladknoppen zitten niet alleen de bladeren, maar ook de bloemen klaar.

De paardenkastanje in de winter

PAARDENKASTANJE

Plak hier een blad van de paardenkastanje.

Datum: ____ / ____ / ____

Vindplaats: _____
